

Sykehuset Innlandet HF **Styremøte 29.09.2023**

SAK 078 – 2023

INNSPILL TIL REVISJONSPLAN 2024 - KONSERNREVISJONEN HELSE SØR-ØST

Forslag til vedtak

For revisjonsplan 2024 for Konsernrevisjonen Helse Sør-Øst foreslår styret i Sykehuset Innlandet følgende revisjonsområder:

1. Beredskap ved nedetid av IKT systemer
2. Beredskap ved bortfall av telefoni/mobilnett
3. Uønsket variasjon – bildediagnostikk
4. Antall kontroller – har vi riktig nivå for oppfølging og polikliniske kontroller av pasienter?
5. Implementering av nye IKT systemer – og forventede effekter og endringer i arbeidsprosesser.

Brumunddal, 22. september 2023

Alice Beathe Andersgaard
administrerende direktør

Bakgrunn

Konsernrevisjonen Helse Sør-Øst skal bidra til forbedringer i foretaksgruppens prosesser for virksomhetsstyring, risikostyring og intern styring og kontroll.

Konsernrevisjonen er organisert under styret i Helse Sør-Øst RHF og rapporterer til styrets revisjonsutvalg (funksjonelt) og administrerende direktør for Helse Sør-Øst RHF (administrativt). Revisjonsutvalget har som formål å bidra til å ivareta styrets tilsyns- og kontrolloppgaver. I instruks for styrets revisjonsutvalg står det:

«Leder for revisjonsutvalget skal hvert år sende et brev til helseforetakene og anmode om styrebehandlete innspill til konsernrevisjonens revisjonsplan for neste år.»

Sykehuset Innlandet mottok 6. juli 2023 brev fra konsernrevisjonen som i henhold til instruks for revisjonsutvalget, ber om styrebehandlete innspill til neste års revisjonsplan. Innspillene skal være risikobaserte og ta utgangspunkt i helseforetakenes viktigste tjenesteområder og støttefunksjoner. Konsernrevisjonen vil vurdere mottatte innspill og gjøre en samlet vurdering av alle innspill for å identifisere tverrgående temaer.

Konsernrevisjonen ber om innspill på følgende måte:

- Innspill fra styrene skal bygge på styrets eget perspektiv av risikobildet med utgangspunkt i helseforetakets egne mål og rammebetingelser.
- Innspillene skal beskrive risiko på sentrale områder eller tjenester med henvisning til den organisatoriske enheten hvor risikoen kan inntreffe.
- Konsernrevisjonen ber om tre-fem forslag til risikoområder.

Frist for innspill er 4. oktober 2023.

Saksfremstilling

Sykehuset Innlandet har vurdert fem aktuelle revisjonsområder på bakgrunn av identifiserte risikoområder fra følgende områder:

- Oppfølging av tidligere interne revisjoner og tilsyn. Helsetilsynet la fram rapporten 07/2021 «Hvor har feil og mangler ved bruk av IKT-systemer størst konsekvenser for pasientsikkerheten? En risikoanalyse». Denne rapporten viser til ni risikoområder etter tilsyn med de kliniske IKT-løsningene som helsepersonell trenger for å utføre arbeidet sitt.

- Ledelsens gjennomgåelse (LGG) ble gjennomført i april måned og et risikoområde på rødt er manglende midler til investering, MTU, IKT og bygningsmasse.

Sykehuset Innlandet foreslår følgende revisjonstema for 2024:

Beredskap ved nedetid av IKT-systemer

Rapport 07/2021 fra Helsetilsynet viser at det er ulik grad av beredskap og rutiner rundt nedetid av IKT-systemer i virksomheter. Det er vesentlig at helsepersonell er forberedt på nedetid, både planlagt og uventet, enten bare ett system er nede eller om alt er nede. Pasientsikkerheten trues ved nedetid og pasienter kan risikere skade fordi kritisk informasjon ikke er tilgjengelig. Sykehuset Innlandet ser behov for en revisjon for å gjennomgå hvilke nød prosedyrer foretaket har ved nedetid og om disse er kjent blant helsepersonell og klare til å iverksettes på kort tid. En revisjon vil avdekke behov for forbedring slik at tiltak kan iverksettes for å sikre forsvarlig pasientbehandling ved IKT-bortfall i klinisk virksomhet.

Beredskap ved bortfall av telefoni/mobilnett

Det forutsettes at helseforetak har tilgjengelige telefonitjenester for å kunne tilby forsvarlig helsehjelp. Bortfall av telefoni og personsøker-/callingsystemer er kritisk, fordi vakthavende helsepersonell (som traume-, hjertestans- og trombolyseteam) tilkalles over telefonisystemer. Tilkalling av personell med hjemmevakt eller beredskapsfunksjoner gjøres også telefonisk. Bortfall av datanettet kan også få som konsekvens, at både telefonitjenester og tilgang til applikasjoner kan slutte å fungere samtidig.

En revisjon av dette området vil belyse om foretaket har gode nok manuelle rutiner å iverksette ved bortfall av telefoni/mobilnett.

Uønsket variasjon – bildediagnostikk

Å redusere uønsket variasjon er et av fem satsningsområder i Regional utviklingsplan 2035 for Helse Sør-Øst RHF. Dette området er også

kommunisert gjennom Oppdrag og bestilling fra Helse Sør-Øst RHF til helseforetakene og de siste årene.

En undersøkelse av CT-henvisninger i Sverige (Strålskyddsinstitutet 2009) viste at 20 prosent av henvisninger fra spesialisthelsetjenesten og 35 prosent fra primærhelsetjenesten var tvilstilfeller eller tilfeller uten tilstrekkelig faglig grunnlag. Det er grunn til å anta at det samme gjør seg gjeldende i Norge. Det utføres mer enn dobbelt så mange CT-undersøkelser per befolkningsenhet i Norge sammenlignet med Sverige.

Resultat fra Helseatlas viser at det er variasjon på utvalgte områder innenfor bildediagnostikk.

En revisjon innenfor bildediagnostikk kan ha fokus på å kartlegge overforbruk av tjenester og gi et grunnlag for å forebygge uønsket variasjon.

Antall kontroller – har vi riktig nivå for oppfølging og polikliniske kontroller av pasienter?

I foretakets virksomhetsplan for 2023 er et av de prioriterte målene: «Etablere brukerstyrte kontroller og redusere gjennomsnittlig antall kontroller per pasient sammenlignet med 2022». Mange pasienter som har vært på sykehus må tilbake igjen senere, ofte flere ganger, for oppfølging og kontroll av utvikling av sykdomsforløpet. For å redusere uønsket variasjon og likeverdig oppfølging av pasienter med samme diagnose, er det nødvendig å vurdere «riktig» nivå for antall kontroller. Foretaket har i dag mange pasienter som venter på behandling, og økt ventetid og fristbrudd er et risikoområde på rødt etter ledelsens gjennomgåelse.

I 2023 er fagområdene øyesykdommer, hjertesykdommer, øre- nese- halssykdommer, fordøyelsessykdommer og ortopedi de områdene som har flest pasienter med passert tid for planlagt oppmøte. Dette er også spesialiteter med tidvis økende ventetider og fristbrudd. Disse områdene har vært fulgt særskilt over tid for å følge utviklingen.

Det foreslås en revisjon for å se på antall kontroller innenfor et eller flere av fagområdene som har flest pasienter med passert tid for planlagt oppmøte når revisjonen skal planlegges.

Implementering av nye IKT systemer – og forventede effekter og endringer i arbeidsprosesser

Sykehuset Innlandet har behov for en revisjon av oppfølging etter innføring av nye og da særskilt regionale IKT-systemer. Det har vist seg over tid at det ved innføring av IKT-systemer, ikke er enkelt å hente ut de forutsatte kvalitative og kvantitative gevinstene som lå til grunn for innfasing av systemet.

Foretaket har på investeringsbudsjettet både regionale planlagte IKT-løsninger og IKT-løsninger som foretaket selv velger å innfase.

Det er ulike roller i de forskjellige fasene fra beslutning, planlegging, innfasing, oppfølging og forvaltning av IKT-systemer. Disse rollene må være avklart i forkant og følges opp slik at applikasjonstjenestene understøtter de arbeidsoppgavene som de er ment for. Videre må det være avklart hvordan gevinstrealisering og kvantitative og kvalitative forbedringer og mål skal kunne hentes ut etter innfasing.

En revisjon kan se på om foretaket etter implementering av nye IKT-systemer følger opp og henter ut de forutsatte gevinstene etter innfasing, og sikrer en planlagt forvaltning av løsningene når de er innført.

Administrerende direktørs vurdering

Det er positivt at konsernrevisjonen viderefører sin praksis om å involvere styrene i helseforetakene i arbeidet med å gi innspill til årlige revisjonsplaner. Det bidrar til en god prosess for prioritering av revisjoner og forankring i helseforetakene.

Forslag til revisjonstemaer som styret i Sykehuset Innlandet bes vurdere, er basert på en gjennomgang av risikoområder. De foreslåtte revisjonene bygger på risikoområder etter ledelsens gjennomgåelse, samt en oppfølging av Helsetilsynets rapport nummer 7/2021 om «Hvor har feil og mangler ved bruk av IKT-systemer størst konsekvenser for pasient-sikkerheten? En risikoanalyse».

Digitalisering er et viktig satsningsområde i foretaket, og det er nødvendig at foretaket har oppmerksomhet på å hente ut de effektiviseringsgevinster som er forutsatt ved innføring av IKT-systemer. To av de foreslåtte revisjonene er derfor innenfor temaet IKT-systemer.

De fem foreslåtte revisjonene i forslag til vedtak er ikke satt opp i prioritert rekkefølge.

Vedlegg

Vedlegg 1: Invitasjon til revisjonsplan 2024 for Konsernrevisjonen i Helse Sør-Øst

Vedlegg 2: Revisjonsplan 2023 - Konsernrevisjonen Helse Sør-Øst